

Dosarul nr.2ra-2447/18

prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Bender (A.Ialanji)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A.Bostan, V.Negru, A.Pahopol)

DECIZIE

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând cererile de recurs declarate de Godină Vadim și Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne împotriva lui Godină Vadim cu privire la încasarea sumei pentru instruire și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost admis apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, a fost casată hotărârea din 28 noiembrie 2017 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 22 mai 2017 Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Godină Vadim cu privire la încasarea sumei pentru instruire și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că prin ordinul Comisariatului de Poliție mun. Bender, nr. 91-ef din 07.03.2012, Godină Vadim a fost numit în funcția de polițist șofer al plutonului de pază și deservire al Departamentului de patrulă și santinelă al Comisariatului de poliție mun. Bender al MAI.

A invocat că în scopul acumulării cunoștințelor teoretice și abilităților practice necesare exercitării obligațiilor de serviciu, în temeiul ordinului MAI nr. 19 din 21.01.2013, pârâtul a fost delegat pentru perioada 28.01.2013-12.07.2013, la cursurile de formare profesională în cadrul Academiei Ștefan cel Mare.

La 23.06.2015, prin ordinul Inspectoratului General de Poliție nr. 416 ef din 19.06.2015, în temeiul art. 47 lin. (1) lit.a) din Legea nr. 320 din 27.12. 2012 cu

privire la activitatea poliției și statutul polițistului, la cererea pârâtului, a fost încetat contractul individual de muncă cu ultimul.

La 18.03.2014, Godină Vadim a semnat angajamentul nr. 402, conform căruia și-a asumat obligația ca după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională în cadrul Academiei Ștefan cel Mare, cu o durată de 166 de zile, să activeze în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pe o perioadă de 4 ani.

Conform aceluiași angajament pârâtul s-a obligat să restituie Ministerului Afacerilor Interne cheltuielile pentru dezvoltarea sa profesională, inclusiv și salariul încasat pe perioada aflării la instruire.

A susținut că pârâtul nu a activat termenul integral de 4 ani în cadrul Ministerului Afacerilor Interne potrivit angajamentului asumat.

Astfel, la data de 05 aprilie 2017 în vederea soluționării pe cale extrajudiciară a litigiului, a remis în adresa lui Godină Vadim somația privind restituirea benevolă a cheltuielilor prin instruirea profesională în sumă de 24 204,45 de lei, însă nu a fost dat nici un răspuns.

La data de 28 iulie 2017, Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne a depus cerere de majorare a cuantumului cheltuielilor suportate, în fapt și în drept fiind invocate aceleași circumstanțe, doar suplimentar a indicat că, pârâtului pe lângă salariul i s-a calculat și s-a achitat cheltuielile pentru diurnă și cazare în mărime totală de 10 220 lei, din care motive din contul pârâtului în beneficiul reclamantului urmează a fi încasată suma de 34 424,45 de lei.

În drept s-au menționat prevederile din Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11.03.2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

A solicitat Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne încasarea sumei pentru instruire de la Godină Vadim în mărime de 34 424,45 de lei.

Prin hotărârea din 28 noiembrie 2017 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, a fost casată hotărârea din 28 noiembrie 2017 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii. S-a încasat din contul lui Vadim Godină în folosul Inspectoratului General al Poliției al MAI cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională și somarea în sumă de 24205,45 de lei. S-a încasat din contul lui Godină Vadim în beneficiul statului suma de 544,60 de lei cu titlul de cheltuieli de judecată legate de achitarea taxei de stat.

Prin încheierea din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea Inspectoratului General al Poliției al MAI. S-a corectat eroarea strecurată în partea motivată a deciziei din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d.44) prin substituirea textului „apelantul Vadim Godină” cu textul „reprezentantul apelantului Alisa Nastas” și textului „reprezentantul intimatului, Inspectoratului General al

Poliției al MAI, Alisa Nastas, în baza procurii anexă la materialele pricinii” cu textul „intimatul Godină Vadim”.

La 31 iulie 2018 Godină Vadim a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a constatat și nu a elucidat toate circumstanțele necesare pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

La 09 august 2018 Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material și anume punctul 8 din Anexa nr.6 la Hotărârea Guvernului nr.201 din 11.03.2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Astfel, instanța de apel a decis încasarea din contul lui Vadim Godină în folosul Inspectoratului General al Poliției al MAI a cheltuielilor suportate pentru dezvoltarea profesională inițială, în sumă de 24 204,45 de lei, care constituie doar suma salariului achitat pe perioada delegării la cursurile de pregătire inițială, iar în partea ce ține de suma de 10 220 de lei, instanța de apel a omis de a o examina, or, Inspectoratul General al Poliției, având ca temei prevederile art.60 alin.(2¹) Cod de procedură civilă “în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, reclamantul este în drept să modifice temeiul sau obiectul acțiunii”.

Prin urmare, Inspectoratul General al Poliției al MAI consideră că suma cheltuielilor suportate pentru dezvoltarea profesională constituie sumele încasate cu titlul de salariu lunar calculat și cheltuieli de deplasare, și anume diurnă și cazare, care, totodată, sunt cheltuieli suportate pentru dezvoltarea profesională a fostului angajat Godină Vadim.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei integrale la 11 iunie 2018 (f.d.51).

Astfel, recursurile declarate la 31 iulie 2018 și 09 august 2018 sunt în termen.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 05 decembrie 2018 a considerat recursurile admisibile și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Examinând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor

invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursurile declarate de Godină Vadim și Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, va casa decizia instanței de apel, cu trimiterea pricinii la rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) lit. c) Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

Din materialele cauzei se atestă că la data de 07 martie 2012, prin ordinul nr. 91ef al Comisariatului de Poliție Bender, Godină Vadim a fost angajat cu termen de probă 6 luni, în funcție de polițist, polițist-șofer al plutonului de pază și deservire al Detașamentului de patrulă și santinelă al Comisariatului de Poliție mun. Bender (f.d.5).

La data de 06.03.2013, între Inspectoratul General de Poliție și Vadim Godină, a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 6264, fiind numit în funcția de polițist al serviciului de patrulare (f.d.6,7).

Conform certificatului de absolvire a cursurilor desfășurate în cadrul Departamentului dezvoltare profesională și managerială se atestă că în temeiul ordinului MAI nr. 19 din 23.01.2013, Vadim Godină a fost instruit în perioada de 28.01.2013-12.07.2013 (f.d.9).

La 23 iunie 2015, prin ordinul Inspectoratului General de Poliție nr. 416 ef din 19.06.2015, în temeiul art. 47 lin. (1) lit.a) din Legea nr. 320 din 27.12. 2012 cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului, la cererea lui Vadim Godină, a fost încetat contractul individual de muncă cu ultimul (f.d.15).

Prin certificatul privind salariul lunar calculat pe perioada ianuarie-iulie 2013, se constată că, Vadim Godină a încasat suma de 24 204,47 de lei, cu titlu de salariu, iar suma de 10 220 de lei cu titlu de cheltuieli pentru deplasare (f.d. 46).

Înaintând prezenta acțiune în judecată împotriva lui Vadim Godină, Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne a solicitat încasarea sumei de 24 204,45 de lei. Ulterior, la 28 iulie 2017, Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne a depus cerere de majorare a cuantumului cheltuielilor suportate și a solicitat încasarea sumei în mărime de 34 424,45 de lei.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a ajuns la concluzia respingerii acțiunii.

Judecând pricina în ordine de apel, instanța de apel a ajuns la concluzia admiterii apelului declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, a fost casată hotărârea din 28 noiembrie 2017 a Judecătoriei Anenii Noi,

sediul Bender cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii. S-a încasat din contul lui Vadim Godină în folosul Inspectoratului General al Poliției al MAI cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională și somarea pârâtului în sumă de 24205,45 de lei. S-a încasat din contul lui Godină Vadim în beneficiul statului suma de 544,60 de lei cu titlul de cheltuieli de judecată legate de achitarea taxei de stat.

În acest sens instanța de apel a invocat ca eronată constatarea primei instanțe precum că, în angajamentul încheiat între părți nu a fost prevăzută vre-o consecință a neexecutării obligațiilor contractuale, deoarece în textul acestuia se indică expres obligația lui Vadim Godină, după absolvirea cursurilor sau programelor de dezvoltare profesională, inclusiv studiilor de masterat, în țară sau în străinătate, cu durata de 166 de zile, de a activa în cadrul MAI - 4 ani, iar în caz contrar, s-a obligat să restituie integral cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruite, calculate în condițiile legii (f.d. 8).

Mai mult, instanța de apel a relatat că, în cazul în care nu era de acord cu prevederile angajamentului respectiv, Vadim Godină urma să refuze semnarea acestuia sau să indice despre existența a cărorva obiecții referitoare la clauzele inserate în acesta, însă intimatul l-a semnat fără careva obiecții.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că cererea de apel urmează a fi admisă, hotărârea instanței de fond urmează a fi casată cu emiterea unei noi soluții de admitere a cererii de chemare în judecată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție verificând legalitatea deciziei instanței de apel prin prisma criticilor formulate în recursuri conchide că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept procesual din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

La acest capitol, Colegiul consideră necesar a menționa că, instanța de apel nu a determinat corect obiectul suspus examinării în cazul litigiului dedus judecății.

Or, Inspectoratul General al Poliției a depus cerere de majorare a cuantumului cheltuielilor suportate și anume a solicitat încasarea sumei de 34 424,45 de lei de la Godină Vadim, conform prevederilor art.60 alin. (2¹) Cod de procedură civilă, care stipulează că în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, reclamantul este în drept să modifice temeiul sau obiectul acțiunii.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că instanța de apel a dispus doar încasarea sumei de 24 204,47 de lei, ce reprezintă suma cheltuielilor suportate pentru

dezvoltarea profesională cu titlu de salariu lunar și cheltuieli de deplasare. Însă, în privința cheltuielilor ce țin de diurnă și cazare a fostului angajat Godină Vadim în mărime de 10 220 de lei, instanța de apel nu s-a expus.

Conform pct.8 al Anexei nr.6 al Hotărârii Guvernului nr.201 din 11.03.2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, se menționează că „funcționarul public va restitui integral autorității publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire, calculate în condițiile legii”.

Or, conform certificatului nr.8/3866 din 17.07.2017, emis de Serviciul finanțe al Inspectoratului de poliție Bender al Inspectoratului General al Poliției al MAI, pe perioada 28.01.2017-12.07.2017, Vadim Godină a încasat suma totală de 24 204,47 de lei cu titlu de salariu și cheltuieli de deplasare în mărime de 10 220 de lei, iar în total suma de 34 424,45 de lei (f.d.46).

În atare circumstanțe, Colegiul reiterează că instanța de apel are obligația de a se expune în limita pretențiilor înaintate în acțiune și anume în cererea depusă de Inspectoratul General al Poliției la 28 iulie 2017.

În contextul dat, instanța de recurs reține că, cele descrise cert indică la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale.

Sub aspectul celor relatate se constată că, soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, iar instanța de recurs este în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Distinct de aceste constatări și în sensul art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, de a casa decizia instanței de apel și de a remite cauza spre rejudecare în instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând cauza, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de către Godină Vadim și Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne.

Se casează decizia din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne împotriva lui Godină Vadim cu privire la încasarea sumei pentru instruire și a cheltuielilor de judecată, și se trimite pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru